

ČŠI zjišťovala úroveň poskytované podpory žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a sledovala míru naplnění doporučení školských poradenských zařízení při vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření. Z inspekčního zjištění vyplývá, že 85,8 % všech navštívených škol naplňuje tato doporučení v potřebném rozsahu a ve všech případech. Celkem 10 % škol doporučení nenaplňuje v potřebném rozsahu a 0,2 % škol je nerealizuje/neplní ve všech případech. Pro žáky v ostatních školách školská poradenská zařízení doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole nevydala. Míra naplnění doporučení školských poradenských zařízení při vzdělávání žáků s potřebou podpůrných opatření se v posledních třech školních rocích téměř nemění.

Ve školním roce 2018/2019 nedošlo oproti předchozímu školnímu roku k významným změnám v podílu využívaných podpůrných opatření při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Při inspekčních hospitacích bylo zjištěno, že k nejčastěji uplatňovaným podpůrným opatřením, ve 42,8 % hospitovaných hodin, patří vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, úprava organizace, obsahu, hodnocení, metod a forem vzdělávání byla zjištěna v 39,8 % hospitovaných hodin a využití asistenta pedagoga v 29,2 % hodin. V menší míře učitelé využívali speciální učebnice, kompenzační a speciální učební pomůcky. V ostatních vyučovacích hodinách byla využívána jiná podpůrná opatření, a to v řádu desetin procentního podílu. Podíl 28,9 % vyučovacích hodin, v nichž nebyla podpůrná opatření využita vůbec, byl takřka shodný se školním rokem 2017/2018.

Shodně s předchozím školním rokem se školám nedaří identifikovat všechny nadané žáky, což vyplývá z nízkého počtu těchto žáků, které školy evidují. Také se nedaří identifikovat všechny mimořádně nadané žáky, podíl těchto žáků dle statistických dat MŠMT se od školního roku 2014/2015 nemění, činí v základním vzdělávání jen 0,1 % žáků. Vhodná podpora poskytovaná mimořádně nadaným žákům byla zjištěna v 47,9 % hospitovaných hodin, nadaným žákům v 15,6 % hodin (v 72,9 % hodin nadaní žáci nebyli přítomni). Tento stav je významně omezujícím faktorem pro dostatečné a účinné rozvíjení jejich nadání v průběhu základního vzdělávání. Může být zapříčiněn i tím, že pedagogové se při svém dalším vzdělávání stále málo soustřeďují na problematiku vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků. Vzdělávací nabídka v této problematice dlouhodobě není dostatečná.

Míra individualizace a diferenciací vzdělávání podle potřeb žáků byla v hospitovaných hodinách stejně jako v předchozím školním roce velmi nízká; v 62,6 % hospitovaných hodin žáci plnili stejné typy úkolů nebo příkladů. Tento stav nekoresponduje se zjištěními, že 3,2 % navštívených škol (18 škol) nevzdělává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a že podíl těchto žáků v běžných základních školách se od školního roku 2016/2017 mírně zvyšuje; ve školním roce 2018/2019 dosáhl 12,8 %. Individualizace a diferenciací vzdělávání podle potřeb žáků byla v hospitovaných hodinách častější na prvním než na druhém stupni. Nejméně se daří individualizace a diferenciací vzdělávání podle potřeb žáků pedagogům v Libereckém kraji, ve kterém v 74,3 % hospitovaných hodin všichni žáci plnili stejné úlohy nebo typy příkladů, a v Olomouckém kraji, kde se toto zjištění týkalo 70,7 % inspekčních hospitací. Naopak individualizace a diferenciací vzdělávání se nejvíce dařila učitelům ve Zlínském (48,8 % hospitovaných hodin) a Plzeňském kraji (44,4 % hospitovaných hodin).

Z celkového počtu sledovaných škol celkem 82,5 % poskytovalo účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření, z toho 18,6 % na výborné a 63,9 % na očekávané úrovni. Podíl škol vyžadujících zlepšení v této oblasti je 17,4 % a podíl škol poskytujících tuto podporu na nevyhovující úrovni je 0,2 %. Ve srovnání s předchozím školním rokem podíl škol poskytujících účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření mírně klesl, naopak mírně se zvýšil podíl těch, které v této oblasti vyžadují zlepšení.

Českou školní inspekci zjištěná celkově nízká míra individualizace a diferenciací v průběhu vzdělávání a zvýšení podílu škol, které vyžadují zlepšení v účinnosti podpory všem žákům s potřebou podpůrných opatření, poukazují na potřebu zkvalitnění koordinace přístupu k těmto žákům ze strany školních poradenských pracovišť.

